

ven nu er, kan man, hvad man den Gang ikke vilde tro, med fuldkommen Kolighed gaa ind paa, at den bliver et Led i Kirkeordningen; men man kan umulig støttet paa de havde Erfaringer, sige, at nu kunne vi gjøre saadanne Forandringer i Loven, hvorved Stillingen bliver en helt anden. Naar man har sagt, at disse betydelige Udgifter, som foranlediges ved Loven, er det dog urimeligt at paalægge, saa maa jeg dertil bemærke, at jeg dog tror, at man overvurderer Betydningen deraf, navnlig forsaavidt der er Spørgsmaal om at gjøre Udgifter til Tilveiebringelsen af et Bedehus. I den Henseende er der ikke stillet Fordringer fra Ministeriets Side, som kunne siges at være særdeles trykkende, og der har ikke viist sig Vanskeligheder derved i de Tilfælde, som have foreligget. Dette har to Grunde. For det Første er det naturligt, at, hvor et saadant Ønske træder frem, er der altid Nogle af dem, der nære det, som have Naad til at støtte Sagen, og dernæst ere jo i ethvert Fald de Faa eller forholdsvis Faa, som komme til at benytte Bedehuset, ikke henviste til sig selv alene, men kunne, som Erfaringen viser, vente Hjælp fra den store Kreds, som samstemmer med dem. Dernæst vil jeg sige, at det ikke lidet har sin Grund derti, at de, som danne saadanne Menigheder, virkelig ønske at have et eget Bedehus. Nu er dettes Være ikke det Afgjørende, det veed jeg meget vel, og det ærede Medlem behøver ikke at gjentalde for mig; hvilken Betydning det har, at der er et virkelig kirkeligt Liv tilstede, et varmt Foredrag og en tiltalende Skikkelse, der udtaler Ordet, og at, naar Alt dette er tilstede, gjør det sit Indtryk i en Lade lige saa godt som i en Kirke; det er saa bekendt, at det ikke behøver at siges. Men det er ogsaa en uimodigelig Kjendsgjerning, at der hos Medlemmerne af Valgmenigheder er et Ønske, og det et naturligt Ønske, tilstede om, at det Sted, hvor Menigheden skal samles paa Helligdagene, ogsaa i sit Være faar noget Tiltalende ved sig, og et saadant Ønske har ogsaa altid gjort sig gjældende, uden at der fra nogen Side er blevet øvet nogenformhelt Tvang i denne Retning. Naar der har været Tale om Forholdene i Kjøbenhavn, saa skal jeg dertil bemærke, at det efter min Mening vil vise sig, at det ikke vil være vanskeligt at slutte sig til og faae at høre den Præst, som man ønsker, ligesom der heller ikke, naar der virkelig er et levende Ønske derom, vil være Vanskelighed tilstede for at oprette saadanne Forsamlingssteder, som kunne falde ind under Bestemmelserne i Loven af 15de Mai 1868. Men Bestræbelserne her i Kjøbenhavn ere nu netop gaaede ud paa at faae en ordenlig Kirkebygning, ikke fordi dette foreskrives i Loven, men fordi man har ønsket at faae en saadan Bygning, som ogsaa i sit Være kunde fyldestgjøre de Hensyn, som man mente burde tages. Jeg tror derfor virkelig, at det maa siges, at Vedtagelsen af dette Lovforslag vil være et betydningsfuldt Skridt, der best vil

vise sin Betydning, naar man ser hen til den hele Situation, som var tilstede for $4\frac{1}{2}$ Aar siden her i Rigsdagen, og at man ved at bringe andre Bestemmelser ind i Loven udlægger sig for at forspilde de Goder, der kunne flyde af Loven, som den nu er, og det uden at der, saavidt jeg veed, — og jeg har dog som Kirkeminister havt ret god Leilighed til i nu snart 3 Aar at erfare Stemmningen i saa Henseende, ligesom jeg ogsaa paa anden Maade er kommen til denne Erkendelse. — har lagt sig for Dagen et saadant Ønske om at faae dannet Valgmenigheder under andre Betingelser end de nu gjældende. I det Mindste er ikke noget saadant Ønske mig betjendt.

Th. Nielsen: Foranlediget ved den Udtalelse, som kom fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Veig) om, at Theologerne i det Hele skulde staa tilbage for de juridiske og lægevidenskabelige Kandidater, skal jeg udtale, at dette tror jeg ikke er Tilfældet; jeg har snarere den modsatte Opfattelse, og jeg skal sige om Præsterne i det Hele, at de som Stand og Klasse efter min Mening ikke staa tilbage for nogen anden Stand, hværken i Humanitet eller i menneskelige Følelser. Ved at gennemlæse Motiverne og ved at høre det ærede Medlem for Kjøbenhavns 7de Valgkreds (Caspe), der udtalte netop det Samme, som findes i Motiverne, om de meget store Fristelser, for hvilke de theologiske Kandidater skulde være udsatte, naar de kunde vælges til Præster for Valgmenigheder, har jeg maattet tænke mig om for at finde, hvilke disse særegne Fristelser skulde være. Jeg har den Opfattelse, at der er særegne Fristelser i ethvertformhelt Rald og i enhverformhelt Stilling, og det udbrede mig meget, at man ikke paa samme Tid, som man taler saa meget om disse særlige Fristelser for de theologiske Kandidater og for Valgmenighedspræsterne, kommer til at tænke paa, at der ogsaa kan være særegne Fristelser for dem, der ville være Præster i Stats- eller Folketirkens Sogneemenigheder. Ligger der f. Ex. ikke en meget stor Fristelse i de Tusinde Embeder, som opslaaes ledige, idet man siger: I dem kunne I faae Løb og Del efter visse Mars Forløb? Det er jo Embeder, med hvilke der følger tildeels meget store Indtægter, og kunde det ikke tænkes, at man satte sig til Maal at lede efter store Embeder, og at saadanne glimrende Fremtidsudsigter bleve bestemmende for Ens fremtidige Vel, i Stedet for, at de, der gaa denne Vel, skulle arbejde for et Rige, der ikke er af denne Verden, og for en Herre, der ikke hører denne Verden til? (Ubrudelse af Røst). Sa, det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds synes at blive noget forundret ved disse Udtalelser; men jeg tror virkelig, at der kan være lige saa store Fristelser for den One som for den Anden, og jeg har virkelig ikke kunnet se de store Fristelser, der skulde være særlig for Valgmenighedspræsterne. Ganske vist er jeg ikke blind for de